

Mfv. I. 10. 677/2010/4. szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kocsis Mária ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Sörös Gergely ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságnál 5.M.465/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.097/2010/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.097/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak
- felhívásra - további 83.300 (nyolcvanháromezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 5.M.465/2008/20. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2008. június 16-án kelt rendkívüli felmondása jogellenes. A munkáltatót felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés, 2 havi átlagkereset, útiköltség térítés, valamint 100.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1991. február 4-étől állt az alperes alkalmazásában kezdetben ügyintéző, majd gazdasági vezető munkakörben. A felperes 2008. június 11-én 12 óra körüli időpontban a munkáltatói jogkörgyakorló előzetes engedélyezésével a munkahelyéről eltávozott, majd 2008. június 12-én és 13-án szabadságot vett igénybe. 2008. június 16-án, hétfői napon reggel 7 órakor megjelent a munkahelyén munkavégzés céljából, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója közölte, hogy az elmúlt időszakban véleménye szerint a munkájával kapcsolatban problémák merültek fel, ezért a munkáltató rendkívüli felmondással megszünteti a jogviszonyát. Rögzítésre került, hogy a felperes 2008. június 11-én a munkáltató előzetes engedélye és hozzájárulása nélkül a munkáját félbehagyva eltávozott, és azóta sem jelentkezett a munkahelyén, eltávazása indokát utólag sem tudatta a munkáltatóval. A munkavégzéshez kapott mobiltelefont sok esetben magánbeszélgetések lebonyolítására használta, amikor a munkáltató ezt szóvá tette és a beszélgetés ellenértékének megfizetésére hívta fel, a felperes azt visszautasította. A munkáltató kifogásként hivatkozott arra, hogy a felperes az általa használt laptopot jelszóval védte le, amit nem tudatott a munkáltatójával. Amikor június 11-én elhagyta a

munkavégzés helyét, a laptopot kikapcsolta és az alperesnél jelszó hiányában senki sem fért hozzá az elektronikus levelekhez. A társaság munkavállalóival kapcsolatos munkaügyi anyagokat, a társaság hivatalos iratait, dokumentumait egy szekrénybe elzárta, a szekrény kulcsának helyét felszólítás ellenére sem közölte. A munkáltató kifogásolta, hogy a felperes nem tájékoztatta arról, miszerint a 90-es évek első felében az érdekeltségi körében létrejött egy betéti társaság, és az alperes azóta sem tudja, hogy a felperes ebben milyen jogi státuszt töltt be, illetve bármilyen módon befolyásolhatta-e a tevékenységét ezen cég működése. A munkáltató hivatkozása szerint a felperes nem készítette el azokat az iratokat, nyilvántartásokat, amelyek eltűnéséről a munkáltató, B.J.korábbi üzemvezető távozása után szerzett tudomást. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint nem valósult meg az a felmondásban felhozott indok, hogy a felperes engedély nélkül, a munkáját félbehagyva távozott a munkahelyéről. Az ügyvezető maga is elismerte, hogy 2008. június 12-én és 13-án a felperes évi szabadságát igénybe vette, erről tudomása volt, így nem állapítható meg, hogy a felperest ezeken a napokon munkavégzési kötelezettség terhelte. A telefon használatával kapcsolatos kifogás körében a bíróság a felhozott indokot szintén nem tekintette valósnak. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperest több ízben felhívta arra, hogy a mobiltelefon szolgáltatás ellenértékét fizesse meg, és azt a felperes visszautasította. A munkavállaló nem tagadta, hogy munkaidőn kívül, illetve még hétvégén is külföldre telefonált, sms-eket küldött, azonban nem nyert bizonyítást, hogy ekkor nem a külföldi partnerrel tárgyalt az alperes érdekében, hanem a magánbeszélgetéseit intézte. A bíróság utalt arra, hogy az elektronikus levelezés és a megrendelések egy el nem zárt szekrényben voltak kinyomtatva és lefűzve, bármilyen korábbi iratot az ügyvezető elő tudott volna keresni. Ezen felül B.L. tanúvallomásában azt állította, hogy az ügyvezetőtől hallotta azt, miszerint kérte a felperestől a jelszót, aki azt nem adta át. Önmagában azonban ez nem bizonyítja, hogy a felperes felhívás ellenére megtagadta volna a jelszó átadását. Amennyiben a felperes távolléte vagy szabadsága alatt a laptopon lévő adatokra a munkáltatónak szüksége volt, lehetősége lett volna a felperest munkavégzés céljából a szabadságát megszakítva berendelni, vagy őt telefonon értesíteni. A napi levelezéshez, kapcsolattartáshoz szükséges iratok egy külön szekrényben voltak elhelyezve, amely nyitva volt, bárki számára hozzáférhetőek voltak a megrendelések és a lefűzött dokumentációk. Az a tény, hogy a felperes egy vámügyintézővel foglalkozó bt-nek volt a tagja, önmagában nem indokolja, hogy az alperes cég jogos gazdasági érdekeit a tevékenységével veszélyeztette. A rendkívüli felmondásban felhozott indok nem tartalmazza, hogy a felperes által üzemeltetett bt. sértene a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, az csak arra utal, hogy nem tudja, milyen jogi státuszt töltt be a munkavállaló, és hogy ez a munkavégzését befolyásolhatta-e. A bíróság álláspontja

szerint önmagában az a körülmény, hogy a felperes érdekeltségi körében van egy bt., amelyről a munkáltató nem tudja megállapítani, hogy a felperes munkavégzését mennyiben befolyásolja, nem indokolja a munkáltatói rendkívüli felmondás alkalmazását. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.097/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest 20.000 forint perköltség, és 216.000 forint fellebbezési illeték viselésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes 2008. június 11-én a munkahelyéről nem engedély nélkül távozott, míg a 2008. június 12. - 13. napjaira a felperes évi rendes szabadságát vette igénybe, amelyről az ügyvezetőnek is tudomása volt. Az alperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani azon rendkívüli felmondásban közölt indok valóságát, miszerint a felperes a mobiltelefon szolgáltatás ellenértékének megfizetését az alperes felhívására visszautasította volna. A perben az is beigazolódott, hogy a külföldi telefonhívások, valamint sms-ek a külföldi partnerrel való kapcsolattartás, ennek következtében a munkáltató érdekében történtek. Nem valós az az indok, miszerint a laptop jelszava átadásának hiánya miatt a munkáltató nem fért hozzá az elektronikus levelezéshez, és a számítógépen tárolt egyéb információkhoz. Amennyiben a laptopon lévő adatokra a munkáltatónak szüksége lett volna, úgy a felperest munkavégzés céljából a szabadságáról berendelhette volna, vagy erről őt telefonon értesíthette. Az a tény, hogy a felperes egy vámügyintézővel foglalkozó betéti társaságnak volt a tagja, nem indokolta annak megállapítását, hogy az alperes cég jogos gazdasági érdekeit veszélyeztette. Önmagában a bt. léte, melyről a munkáltató nem tudta megállapítani, hogy a felperes munkavégzését mennyiben befolyásolja, nem szolgálhat indokul a rendkívüli felmondás, mint munkáltatói intézkedés alkalmazására. A rendkívüli felmondásban közölt indokokon túlmenően a munkavállalónak a munkáltató részéről vélt, vagy valós további munkaköri kötelezettségszegésére vonatkozó előadásának, és ezzel kapcsolatban a bizonyítási eljárás lefolytatásának nem volt helye, ezért téves az alperesnek a fellebbezésben foglalt azon hivatkozása, mely szerint az elsőfokú bíróság jogszabályellenesen nem értékelte a felperes iratpótlási mulasztásával kapcsolatos előadást. Ugyanígy nem volt érdemben vizsgálható az alperes által a másodfokú eljárás során előadott azon körülmény, hogy a felperes vezető állású munkavállaló volt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által hivatkozott eseti döntések részben más tényálláson alapulnak, részben pedig a közlésre nyitvaálló határidővel kapcsolatos jogszabályi rendelkezésen nyugszanak. Ekként semmiképpen nem hozhatók összefüggésbe a felek közötti perbeli jogvitával. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagos kérelme a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalára irányult a felperes perköltség fizetésre

kötelezése mellett. A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes 2008. június 11-én 12 óra körüli időpontban a munkáltatói jogkör gyakorló előzetes engedélye nélkül eltávozott a munkahelyéről. Nem megalapozott azon állítás, miszerint a felperes a munkáját elvégezte volna, hiszen előre nem volt látható, milyen feladatok jelentkezhettek még a nap folyamán, milyen utasításokat ad a munkáltató. A felperes azt is állította, hogy a szabadsága alatt telefonon sikertelenül kereste az öntődét, azonban ezt sem tudta bizonyítani, ennek ellenére az ítéleti tényállás ezt tényként rögzíti. A felperes a munkavégzéshez szükséges, és az alperesi munkáltató által rendelkezésre bocsátott mobiltelefont sok esetben nem hivatalos beszélgetésekre használta, és azok ellenértékét nem fizette ki. A magánbeszélgetések tényét bizonyítja a híváslistán szereplő, nem indokolható sok angliai telefonhívás, sms, amely szintén azt támasztja alá, hogy a felperes és P. A. H. között az öntödei munkából eredő, hosszú évek óta hivatalos kapcsolaton túl magánéleti kapcsolat is fennáll. Az elsőfokú bíróság azt az iratot tekintette és fogadta el rendkívüli felmondásnak, amelynek legfelső részén H.J. „Fajsz” és a „Tisztelt Cím” megszólítás szerepelt. Ugyanakkor ezen a napon készült el az a jegyzőkönyv, amely a rendkívüli felmondás konkrét megtörténtéről, a jelenlévőről, és a korábbi iratokhoz képest valamivel bővebb indokokról szól. Ez a jegyzőkönyv a munkaviszony megszüntetése körében nem hagyható figyelmen kívül. Az alperesi társaság tulajdonát képező laptop kódját a felperes a munkáltató felszólítására sem adta át, ezzel az alperes gazdasági érdekeit sértette, és tulajdonának használatában önkényesen korlátozta. Az Interneten elérhető nyilvános cégjegyzék szerint H.J. a cégjegyzékbe 2004. szeptember 10. napi hatállyal bejegyzett beltag üzletvezető. Ebből következően az Mt. 108. § (1) bekezdés alkalmazása szempontjából munkavégzésre irányuló jogviszonyban állt, amelynek létesítése és bejelentésének elmulasztása esetén a rendkívüli felmondás jogszerű. A felülvizsgálati érvelés szerint felvethető az a kérdés, hogy a felperesre nem terjed-e ki az Mt. 191. §-ának hatálya, mint vezető állású munkavállalóra, amelynél fogva vele szemben az előbb kifejtetteken túl még szigorúbb összeférhetetlenségi szabályok érvényesülnek. A jogviszony eltitkolása, és a munkáltatói utasítások huzamosabb időn keresztül semmibevétele a bizalom megingásához vezetett. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, amikor nem adta érdemi magyarázatát annak, hogy miért nem vette figyelembe a hivatkozott jogeseteket, a másodfokú bíróság pedig teljesen félremagyarázta az abban foglaltakat. Az első-, és a másodfokú bíróság is az illetéktörvénnyel ellentétes összegben kötelezte az alperest az illeték megfizetésére, emiatt e tárgyban is megváltoztatásra szorulnak az ítéletek. Számszakilag nem felel meg a pertárgy értéke 6 %-ának egyik összeg sem. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság elöljáróban megállapítja, hogy a jelen eljárás tárgyát kizárólag a rendkívüli felmondásban felhozott indokok képezhetnék, így a jegyzőkönyvben korábban rögzítettek, mint rendkívüli felmondási indokok, nem voltak értékelhetők.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.]. Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes nem tudta igazolni a rendkívüli felmondás azon indokát, miszerint a felperes 2008. június 11-én a munkahelyéről engedély nélkül távozott, az ezt követő két napban pedig igazolatlanul volt távol. A rendelkezésre álló bizonyítékok, különösen B.L. tanúvallomása (jegyzőkönyv) azt támasztja alá, hogy a felperes a munkáját lelkiismeretesen végezte, és a kérdéses napon is engedéllyel, a munkája befejeztével hagyta el a munkavégzés helyét. Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy nem volt előrelátható, milyen feladatok merülnek fel még a nap folyamán, mivel a felperes az engedélyezett távozási időponthoz képest teljesítette a munkaköri kötelezettségét, így a rendkívüli felmondás ezen indoka megalapozatlan. Az alperes ügyvezetője maga is elismerte (jegyzőkönyv, 3. oldal 7. bekezdés), hogy tudta, miszerint a felperes 2008. június 12-én és 13-án igénybe vette a rendes szabadságát, így ezen napokra munkavégzésre nem volt kötelezhető. Ebből következően pedig nincs jelentősége azon felülvizsgálati érvelésnek, hogy a felperes a szabadsága alatt kereste-e telefonon az öntödét. A felperes maga sem vitatta, hogy munkaidőn túl, illetve hétvégén is használta a mobiltelefonját a külföldi partnerrel való kapcsolattartás céljából, amit P. A. H. nyilatkozata is megerősített (irat). Azt azonban az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a telefont a felperes magánjellegű beszélgetések lefolytatására használta, illetve hogy azok díjának megfizetésére hívták fel, amelyet megtagadott, ezért a rendkívüli felmondásban foglalt ezen indok jogszerűsége sem volt megállapítható. Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy az alperes nem igazolta, miszerint a felperes rövid idejű távolléte alatt olyan megrendelés történt, vagy kapcsolattartási probléma merült fel, amely a felperes részére biztosított laptop használatát tette volna szükségessé. Nem volt bizonyított, hogy ezen számítógép kódját a felperes felhívás ellenére nem bocsátotta a munkáltató rendelkezésére, és arra sem merült fel adat, hogy a munkáltató megkísérelte volna a felperestől beszerezni a jelszót, mielőtt a rendszert feltörette volna. Adott esetben az a tény, hogy a felperes egy vámügyintézővel foglalkozó cégnek tagja volt, nem indokolja a munkaviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetését figyelemmel arra, hogy ezen bt. az alperes részére tevékenységet

végzett. A munkáltató azon állítása, miszerint nem volt tudomása a felperes betéti társaságáról, nem igazolódott be, és a K. Bt. a fenti körülmények fennállása mellett nem veszélyeztette volna a gazdasági érdekeit. Az alperes kizárólag a fellebbezési eljárásban hivatkozott arra, miszerint a felperes vezető állású munkavállaló, így ezen körülmény a másodfokú bíróság által már nem volt vizsgálat tárgyává tehető, és a felülvizsgálati eljárásban sem volt értékelhető [Pp. 270. § (1) bekezdés, 275. § (1) bekezdés, EBH.2002.653.].

Az alperes által hivatkozott bizalomvesztés a rendkívüli felmondásban nem szerepelt, így az eljárás során nem volt vizsgálható. Az eljáró bíróságok a jogszabályok helytálló alkalmazásával, és a hivatkozott eseti határozatok helyes értelmezésével hozták meg döntésüket, ebben a körben sem volt lehetőség jogszabálysértés megállapítására. A Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja szerint a pertárgy értékének megállapításánál munkaügyi perben (feltéve, hogy a per tárgya nem pénzkövetelés) az egy évi átlagkeresetet, ha a perben maga a munkaviszony vitás, ha pedig a jogvita csak bérkülönbözettel kapcsolatos, a bérkülönbözlet egy évi összegét kell figyelembe venni. Ebből következően a 300.000 Ft/hó átlagkereset alapulvételével az eljáró bíróságok helytállóan határozták meg a pertárgy értékét 3.600.000 forintban, és ennek 6 %-ában állapították meg a fizetendő illeték mértékét, ami nem volt jogszabálysértő.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta. A felperesnek a felülvizsgálati eljárás során igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a körben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján. Az alperest terhelő illetékfizetési kötelezettség az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. január 26.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő